

Т.М. Пахольчук, О.В. Усачова

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ВНЗ 6 КУРСУ ВІДПОВІДНО ДО БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: кредитно-модульна система, підготовка студента-субординатора, самостійна робота, практичні навички

Висвітлено проблеми і перспективи подальшого підвищення якості навчання студентів-субординаторів в умовах запровадження кредитно-модульної системи.

На сучасному етапі відбувається адаптація вищої освіти до ринкових та демократичних відносин, нових міжнародних економічних зв'язків, входження її у світовий освітній простір [1,2]. В Україні пріоритетним завданням національної системи освіти є випуск конкурентноспроможних на світовому ринку праці фахівців. Досягнення цієї мети можливе шляхом наближення системи підготовки лікарів в Україні до Європейської в контексті Болонського процесу, що передбачає впровадження у навчальний процес прогресивних педагогічних концепцій і прийомів, розробки і втілення у життя вищих навчальних закладів новітніх програм, науково-методичних досягнень, що спираються на останні світові та національні ідеї, сучасні технології та засоби навчання [3]. Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах передбачає збільшення об'єму самостійної роботи студентів (до 34% обсягу дисципліни) та можливість їх активної участі у навчальному процесі [1,3].

Навчальний процес повинен бути організований таким чином, щоб з перших днів навчання у студента формувалися навички самоосвіти, прагнення і вміння брати із неосяжного інформаційного поля (книги, журнали, Internet) необхідне. Для успішного проведення організації навчального процесу в умовах запровадження кредитно-модульної системи також необхідне зміцнення матеріально-технічної бази кафедри, що розширить можливості самостійної роботи студентів.

Крім загальних вмінь, які розвиваються в процесі навчання, кожна дисципліна, а особливо дитячі інфекційні хвороби, повинна сприяти розвитку специфічних навичок і знань. Для їх удосконалення у студентів 6-го курсу ми надаємо практичній частині заняття великого значення, максимально наблизивши самостійну роботу студентів-субординаторів до ліжка хворого. Головним завданням субординатури на курсі дитячих інфекційних хвороб є поглиблення та систематизація знань і вмінь студентів в галузі дитячої інфектології за умови максимального наближення навчання до їх майбутньої діяльності (дитячого лікаря поліклініки, лікарні або іншого закладу). Саме дільничні

лікарі-педіатри першими зустрічаються з інфекційним хворими і повинні забезпечити швидку та точну діагностику та організацію первинних протиепідемічних заходів, перешкоджаючи розповсюдженню інфекційних захворювань. В зв'язку з цим студенти-субординатори в процесі навчання на курсі дитячих інфекційних хвороб повинні засвоїти загально клінічні та специфічні методи діагностики з урахуванням клінічних особливостей інфекційних захворювань у дітей, правила ведення хворих як у стаціонарі, так і дома, комплекс лікувальних та протиепідемічних заходів.

Клінічною базою курсу дитячих інфекційних хвороб є п'ять інфекційних відділень, що дозволяє оглядати достатню кількість хворих з різноманітними нозологіями та переконатися, що ті знання, які отримані студентом завдяки особистому досвіду можуть бути відпрацьовані безпосередньо біля ліжка хворого. Набуття практичних навичок обстеження дитини з інфекційною патологією - один з пріоритетів навчання на курсі дитячих інфекційних хвороб. З метою допомоги студенту-субординатору для послідовного вивчення та поглибленого зрозуміння матеріалу, що викладається у підручнику, на курсі був складений навчально-методичний посібник з питань діагностики найбільш поширених інфекційних захворювань у дітей. Посібник з урахуванням сучасних досягнень медицини доповнює підручник в тих розділах, які потрібні в практичній діяльності лікаря. У складі посібника зібрані тести, за системою "Крок-2", які можуть бути використані для самоконтролю. На нашу думку, такі посібники можуть спонукати студентів до більш детального вивчення теми та кращого її засвоєння.

У зв'язку з необхідністю стандартизації оцінки знань за кредитно-модульною системою, на курсі впровадженій контроль отриманих знань за рахунок тестування студентів за системою "Крок-2". Рейтингова оцінка кожного студента, яка проводиться в кінці циклу підсумовує результати тестування вихідного, поточного й контрольного рівня знань, практичних навичок студента, самостійної роботи, участі в науково-дослідній роботі, роботі студентського наукового гуртка. На курсі створений банк тестів за зразком тих, що використо-

вуються при проведенні ліцензійного тестового іспиту "Крок-2", який є складовою частиною державної атестації.

В процесі навчання на курсі застосовуються наступні форми самостійної роботи студентів-субординаторів: написання рефератів; рішення ситуаційних задач, що передбачає постанову клінічного діагнозу з наступним складанням плану обстеження та плану лікування хворого; оцінка лабораторних та інструментальних результатів досліджень; заповнення диференціально-діагностичних таблиць; відповіді на тестові питання; курація хворих спільно з лікарем у відділеннях; підготовка та участь у патологоанатомічних конференціях під керівництвом викладача; участь у науково-дослідній роботі курсу. Самостійна робота крім практичної спрямованості, має велике виховне значення, таке як, вміння спілкуватися з хворою дитиною та її батьками, формує самостійність як рису характеру.

Підвищенню творчого потенціалу студента сприяє також залучення до участі в наукових гуртках та предметній олімпіаді, яка має на меті контроль не тільки теоретичних знань, але й вміння обстежити хворого, оволодіти практичними навичками.

Впродовж двох років екзамену з курсу дитячих інфекційних хвороб студенти складають у вигляді тестування з попереднім визначенням оцінки з освоєння

практичних навичок, які затверджені кваліфікаційною характеристикою. На тлі рейтингової оцінки тестування та практичних навичок дають більш об'єктивне уявлення про рівень підготовки молодого лікаря та можливість окреслити недоліки в його вихованні як фахівця.

Таким чином, лише при поєднанні існуючих методик виховання фахівців-медиків з перспективними напрямками майбутнього, ми зможемо ефективно спрямувати наші зусилля на формування молодого, сучасного лікаря та досягнення ним вершин професіоналізму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підаєв А.В., Передерій В.Г. Болонський процес в Європі. Що це таке і чи потрібний він Україні? Чи можлива інтеграція медичної освіти України в Європейський освітній простір? - Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004. - 190 с.
2. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки і проведення навчальних занять в медичних ВУЗах: Методичний посібник. - Київ, 2004. - 80с.
3. Волосовець О.П., Вітенко І.С. Зміст і форми організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах IV рівня акредитації // Роль самостійної роботи у становленні майбутнього фахівця: Матеріали науково-практичної конференції (Тернопіль, 5-6 квітня 2004р.).- Тернопіль, 2004. - С.3-9.

Надійшла 18.02.2008р.

Т.Н. Пахольчук, Е.В. Усачёва

Особенности преподавания курса детских инфекционных болезней студентам медицинских ВУЗов 6 курса в соответствии с Болонским процессом

Освещены проблемы и перспективы дальнейшего повышения качества учебы студентов-субординаторов в условиях внедрения кредитно-модульной системы.

Ключевые слова: кредитно-модульная система подготовка студента-субординатора, самостоятельная работа, практические навыки

T.N. Pakholchuk, E.V. Usachova

Specify of the teaching of the children's infectious diseases of the medical universities on the 6th grade according to Bolonia process

The problems and prospects of the further improvement quality preparation of students in conditions of introduction credit-modular system is cover.

Key words: credit-modular system, professionalism, self work

Відомості про авторів:

Пахольчук Т.Н., к.мед.н., доцент кафедри шпитальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних хвороб ЗДМУ;

Усачова О.В., к.мед.н., доцент кафедри шпитальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних хвороб ЗДМУ.

Адреса для листування:

Пахольчук Т.Н., 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського 26, ЗДМУ, кафедра шпитальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних хвороб. Тел: (0612) 224-34-21